

C.3. OČEKÁVANÉ PŘÍNOSY ŘEŠENÍ (v členění podle obecných požadavků zadavatele)

C.3.1. EKONOMICKÉ PŘÍNOSY

Prověřováním dětských zádržných systémů, ať už namátkovým či systematickým, zejména těch, které byly homologovány jinde než v ČR a jsou nabízeny na českém trhu, budou dovozci tlačeni k preferenci spolehlivosti před nízkou cenou. Spolehlivost těchto systémů má samozřejmě pozitivní vliv na bezpečnost dětí v silničním provozu. Tuto zvýšenou bezpečnost lze sice jen obtížně kvantifikovat ekonomickými ukazateli (sociální dopady nehod i hodnoty jako život nebo zdraví se vzpírají finančnímu vyjadřování), nicméně ekonomický přínos zvýšené bezpečnosti je nezpochybnitelný. Bezpečnější systémy (obvykle dražší) jsou ostatně ekonomickým přínosem i z daňového hlediska.

Přímým ekonomickým přínosem se vyznačuje aplikace poznatků ze zkoušek dětských zádržných systémů při racionalizaci vývoje systémů nových. K významné úspoře finančních prostředků dochází dále přesunem zkoušek z dražšího zahraničí do tuzemska, přičemž zanedbatelný není ani daňový profit. Ještě významnějším pozitivem je již prokázaný nárůst zájmu zahraničních výrobců o zkoušky realizované v ČR.

C.3.2. TRANSFER TECHNOLOGIÍ

Transfer technologií probíhal obousměrně. Zkušebna byla v rámci řešení projektu vybavena některými špičkovými přístroji a zařízeními (např. elektronická rychlokamera s příslušným softwarem, digitální fotoaparáty, miniaturní akcelerometry apod.).

V aktivním slova smyslu se transfer týkal zejména metodik, při řešení projektu vyvinutých. Některé se uplatnily v rámci kooperace. Koncepce specializovaných zkušebních zařízení může být prostřednictvím zadavatele k dispozici českým výrobcům a zkušebnám.

C.3.3. PŘÍLEŽITOSTI PRO VZDĚLÁVÁNÍ A ZVYŠOVÁNÍ KVALIFIKACE, PŘÍLEŽITOSTI ZAMĚSTNÁNÍ

Jedním z předpokladů úspěšného řešení projektu bylo systematické zvyšování kvalifikace příslušných pracovníků (včetně zdokonalování jazykového vybavení). Řešením nově se objevujících problémů získávali pracovníci další zkušenosti. I uvádění zkoušek do rutinního užívání klade nové nároky na kvalifikaci pracovníků zkušeben. Existuje též reálný předpoklad, že možnost provádět homologační zkoušky dětských zádržných systémů v České republice povede i k rozvoji jejich tuzemské výroby (a tím tedy ke vzniku nových pracovních míst).

C.4. HLAVNÍ VÝSLEDKY ŘEŠENÍ A MOŽNOSTI JEJICH VYUŽITÍ

Provedenými testy se potvrdily obavy zadavatele, že rozsah a hloubka současné kontroly dětských zádržných systémů nabízených na českém trhu nezabrání prodeji nekvalitních výrobků nespĺňujících požadavky předpisu a v některých případech dokonce nebezpečných. V této zprávě je to doloženo nejen značným zastoupením negativních výsledků dynamických zkoušek (25,3 %), ale i následující tabulkou s výběrem dalších závad (drobné nedostatky byly opomenuty):

Závada	Značka a typ DZS	č. případu
Obrácené barevné značení vedení kotevních pásů	BREVI Grand Prix	05/060
Není štítek zakazující umístit obrácený DZS na sedadlo s airbagem	CONCORD Baboo	05/079
V návodu k užívání chybí důležité pokyny a dokonce i zákazy	CAM Ciao Plus	05/057
Nepopsáno připevnění DZS k sedadlu auta, neúplný návod	VIA ALBENGA Funny 4	05/078
Povinný štítek nevyhovuje rozměrově, neúplný návod	TRATEC Easybob Maxi	04/136
Ostré hrany ohrožují kotvící popruh, plastové průvlastky praskají	BELLELLI Genius	06/002
Málo místa pro figurínu P6 mezi bočnicemi opěradla (skupina II)	TEAM TEX Speedway	05/075
Neuveden rok výroby plastových částí, neúplný návod	TRATEC Bobob Plus	04/135
Prodejce uvádí skupinu 0+, výrobce 0, český návod není	MAXI COSI Citi	05/053
Na sedačce uvedeny skupiny 0+, I, v návodu (neúplném) 0, I	KIDSIMSTZ Safety Baby	05/056
Chybí návod, nearetovatelná hlavová opěrka, štítky příliš malé	MOTHER'S CHOICE City	06/003
Ohřevem se odlepily štítky s nápisy, český návod není (prototyp)	MEYSTER Avatar Combi	05/015

Situace by se měla zlepšit uvedením do života série změn 04 předpisu EHK č. 44, která zavádí kontrolu kvality výroby při uplatňování statistického přístupu. Jejím konečným cílem je samozřejmě zvýšení bezpečnosti dětí přepravovaných v automobilech.

Zkušební zařízení a postupy vyvinuté v rámci řešení tohoto projektu budou využívány jak pro pokračující rutinní testování dětských zádržných systémů, tak při vývoji systémů nových (v tom směru jsou zde již pozitivní zkušenosti, které přispívají k vytváření předpokladů pro rozvoj výroby dětských zádržných systémů v České republice).

Byl plně respektován záměr zadavatele projektu mít možnost přímého kontaktu s reálným testováním dětských zádržných systémů a dostávat výsledky jejich zkoušek bezprostředně včetně vyhodnocení a analýz, aby mohl informovaně rozhodovat o dalších krocích v této oblasti. Byly mu předávány výroční zprávy o řešení projektu (informující i o metodice zkoušek a o vyvinutých zkušebních zařízeních) a dále protokoly o zvláštních zkouškách (např. dynamických s figurínami bez DZS) a podle jeho aktuálních potřeb i výsledky zpracování dílčích témat souvisejících s problematikou projektu (jako či porovnání definic a požadavků zákona č. 411/2005 Sb. se směrnicí 2003/20/ES).

Vzhledem k tomu, že zástupci zadavatele projektu participují na jednáních mezinárodních komisí, které se zabývají tvorbou předpisů a norem pro oblast pasivní bezpečnosti (GRSP WP 29), bylo v rámci projektu usilováno o jejich maximální informovanost v problematice testování DZS a také o praktickém ověřování změn v oblasti předpisů a norem týkajících se konstrukce a používání DZS. Byly jim navíc poskytnuty některé konkrétní podklady pro aktivní participaci v legislativním procesu u mezinárodních organizací.

C.5. NÁVRH OPATŘENÍ

Výsledky testování různých dětských zádržných systémů v rámci řešení projektu potvrdily zadavatelovy obavy ze *zrušení vnitrostátního schvalování³⁹ těch zařízení a částí vozidel, které byly již schváleny v některém ze států EU, resp. v zemi signatáře „Ženevské dohody 1958“⁴⁰*. Na celé řadě testovaných DZS se totiž vyskytly závady, některé z nich i nebezpečné.

Proto řešitelé projektu doporučují zadavateli vyčlenit prostředky na vnitrostátní testování⁴¹ podezřelých DZS z dovozu, pokud možno až do doby, než bude uplatněn § 17.13 předpisu EHK č. 44-04 (citace⁴² tohoto §: „Po uplynutí 48 měsíců od data vstupu v platnost série změn 04 smějí smluvní strany, které používají tento předpis, zakázat prodej dětských zádržných systémů, které nesplňují požadavky série změn 04 tohoto předpisu“).

C.6. ZÁVĚR

Podle zadání bylo cílem projektu vyvinout, odzkoušet a uvést do provozu soubor zkušebních zařízení pro testy vyžadované v posledním platném znění předpisu EHK č.44 a pak zjištěním parametrů širšího souboru dětských zádržných systémů vyvíjených, vyráběných a schvalovaných v tuzemsku i dovážených ze zahraničí a jejich poskytnutím státní správě a jejím kontrolním orgánům vytvořit předpoklady pro zvýšení bezpečnosti dětí v silničním provozu. Tato zpráva informuje o tom, do jaké míry se to podařilo a poskytuje přehled i o dalších aktivitách, jejichž potřeba se objevila v průběhu řešení.

Překvapivě velké zastoupení nevyhovujících dětských zádržných systémů v testovaném souboru (25,3 % nevyhovujících výsledků v nejdůležitějších zkouškách – dynamických, simulu-

³⁹ zákonem č. 56/2001 Sb. ve shodě s právními úpravami ostatních států Evropské unie

⁴⁰ citace z posudku Ing. Skřivánka ke zprávě za rok 2004

⁴¹ ve zkušebně, která je vybavena potřebným zkušebním zařízením a je od OSN schválená pro zkoušení dětských zádržných systémů podle předpisu EHK OSN č. 44.

⁴² Sérií změn 04 je zpřísněna kontrola výroba DZS

jících náraz vozidla – a řada závad dalších) je dostatečným zdůvodněním potřeby důkladnější kontroly, tak jak to zamýšlel zadavatel při zdůvodnění potřeby projektu.

Závady se ostatně vyskytovaly už při nákupu autosedaček, zejména v hypermarketech. Prodači nebyli schopni poskytnout relevantní informace, k DZS byly přiřazeny návody patřící k jiným autosedačkám, chyběly české návody nebo návody vůbec, nebylo možno zjistit kontakt na výrobce či dovozce apod. Obecně řečeno existuje dost vysoká pravděpodobnost, že zákazník zakoupí DZS, který bude jeho dítě chránit nedostatečně, případně vůbec, nebo dokonce riziko úrazu ještě zvýší. Bohužel automatizmus trhu zde nemá bez odborné kontroly příležitost se uplatnit.

V individuálních případech je však třeba opatrnosti při vynášení soudů na základě našich zjištění, neboť zkoušky provedené v rámci tohoto projektu někdy neprobíhaly (ani nemohly probíhat) za identických podmínek jako při komplexních homologačních zkouškách. Např. některé vzorky byly podrobeny dvěma i více dynamickým zkouškám⁴³ a naopak u mnoha vzorků nepředcházelo dynamickým zkouškám kondicionování, které může pro následnou dynamickou zkoušku vytvořit náročnější situaci.

Ani jedna ze zakoupených autosedaček nebyla ještě homologována podle posledního znění předpisu EHK č. 44, zahrnujícího sérii změn 04, která velmi zpřísňuje kontrolu výroby (to podstoupila pouze vynikající japonská autosedačka LEAMAN, která se však do ČR nedováží). Lze doufat, že po uplatnění zkoušek těmito změnami předepsaných už nebudou výsledky obdobného průzkumu tak tristní.

⁴³ Týkalo se to zejména skupin 0 a 0+, kde dynamické zkoušky s čelním nárazem z rychlosti 50 km/h předcházely „nárazu zezadu“ rychlostí 30 km/h, který autosedačku zatěžuje výrazně méně a ani v jednom případě ji nepoškodil. Nicméně při homologačních zkouškách to přípustné není; každá dynamická zkouška musí být provedena s novým vzorkem. U víceskupinových autosedaček byly na jednom vzorku prověřovány dvě nebo tři skupiny. Z uvedených důvodů je počet provedených dynamických zkoušek vyšší než počet prověřovaných vzorků.

D. POUŽITÍ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ

D.1. V ROCE 2005

Při řešení bylo postupováno v souladu se zákonem č. 218/2000 Sb. (o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů).

D.1.1. ZDROJE PROSTŘEDKŮ

Náklady (hrazené ze státního rozpočtu) byly na rok 2005 stanoveny ve výši

1 328 000 Kč

(účelové prostředky poskytovatele, viz Rozhodnutí MD ČR č.j. 110/2005-520-TPV/4)

Smlouvou je stanoveno, že poskytovatel upraví při případné změně objemu finančních prostředků požadované výsledky řešení i cíle projektu po dohodě s příjemcem tak, aby odpovídaly nově stanovenému objemu těchto prostředků.

Veškeré níže uvedené náklady jsou bez daně z přidané hodnoty.

D.1. 1. STRUKTURA PROSTŘEDKŮ NA PÁTÝ ROK ŘEŠENÍ [TIS. Kč]:

Položka		Plán	Skutečnost
Účelové prostředky poskytovatele		1 328	1 328
z toho:	investiční prostředky	0	0
	neinvestiční prostředky	1 328	1 328
Prostředky ze zahraničních zdrojů		0	0
Prostředky z podnikových a jiných zdrojů		0	165
Celkové náklady na projekt v r. 2005		1 328	1 493

D.1.2. STRUKTURA NÁKLADŮ NEINVESTIČNÍHO CHARAKTERU [Kč]:

Náklady přímé	1 045 278
Odvody z mzdových prostředků (35%)	311 958
Přímé náklady celkem	1 357 236
Režie provozní a správní (cca 10%)	135 723
Náklady celkem (bez DPH)	1 492 959
Příspěvek poskytovatele pro rok 2005	1 328 000
Z vlastních prostředků řešitele	164 959

Podrobné členění přímých nákladů za rok 2005 je v příloze F.2.

D.2. POUŽITÍ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ ZA CELOU DOBU ŘEŠENÍ (2001 – 2005)

D.2.1. ZDROJE PROSTŘEDKŮ

Na celou dobu řešení byly náklady hrazené ze státního rozpočtu stanoveny ve výši

5 428 000 Kč

Se zvýšením nákladů v důsledku inflace se řešitel zavázal vypořádat se bez dalších nároků na poskytovatele.

Veškeré níže uvedené náklady jsou bez daně z přidané hodnoty.

D.2. 2. STRUKTURA FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ NA CELOU DOBU ŘEŠENÍ [TIS. Kč]:

Položka		Plán	Skutečnost
Účelové prostředky poskytovatele		5 428	5 428
z toho:	investiční prostředky	1 400	1 400
	neinvestiční prostředky	4 028	4 028
Prostředky ze zahraničních zdrojů		0	0
Prostředky z podnikových a jiných zdrojů		0	889
Celkové náklady na projekt		5 428	6 317

D.2. 3. INVESTICE NA CELOU DOBU ŘEŠENÍ [TIS. Kč]:

Investiční prostředky celkem	1 775
Příspěvek poskytovatele na roky 2001- 2005	1 400
Z vlastních prostředků řešitele	375

D.2.4. STRUKTURA NÁKLADŮ NEINVESTIČNÍHO CHARAKTERU ZA ROKY 2001-2005 [Kč]:

Náklady přímé	3 147 085
Odvody z mzdových prostředků (35%)	748 244
Přímé náklady celkem	3 895 329
Režie provozní a správní (cca 16,6 %)	647 534
Náklady celkem (bez DPH)	4 542 863
Příspěvek poskytovatele na roky 2001- 2005	4 028 000
Z vlastních prostředků řešitele	514 863

E. RÉSUMÉ A KLÍČOVÁ SLOVA

E.1. Résumé

E.1.1. Česky

Zpráva obsahuje stručný přehled prací provedených v letech 2001 až 2005 v souvislosti s návrhem, stavbou, nákupem, úpravami a ověřováním zařízení pro zkoušky dětských zádržných systémů (DZS) podle přepisu EHK 44 a také informaci o výsledcích testování souboru námatkově v r. 2005 vybraných DZS včetně grafického a tabelárního záznamu nárazových zkoušek (i bočních). Text je doplněn vybranými fotografiemi ze zkoušek DZS i z dynamických zkoušek dětských figurín upoutaných pásy pro dospělé bez použití DZS. Z předchozích zpráv je ve stručném výtahu zahrnuta problematika pasivní bezpečnosti dětí v silničním provozu (včetně informace o dopravních úrazech) a problematika jejího legislativního ošetření.

E.1.2. English

The report contains the overview of tasks connected with the design, construction, purchase, adaptation and check of the devices for Child Restraint Systems (CRS) testing in accordance with the ECE Regulation No. 44, and also information about test results of a set of CRSs, chosen randomly in 2005, incl. graphical and columnar record of impacts (side impacts, too). The text has been filled in by chosen photographs from CRS tests and from dynamic tests of child dummies, fastened by adult safety belts without using CRS. From the previous reports the topic of the children's passive safety in the traffic has been concentrated (incl. information about traffic injuries), and the topic of its legislation treatment, too.

E.2. Klíčová slova

Česky:

dětský zádržný systém (DZS)
sedačka
figurína
bezpečnostní pás
popruh
navíječ
kotevní bod
dynamická zkouška
náraz
zpoždění

English:

Child Restraint System (CRS)
seat
manikin (dummy)
safety belt
strap
retractor
anchorage point
dynamic test
impact
deceleration